

umuligt, at Tiendekommissæren kan forestaa Tiendeafløsningen uden selv at være til Stede og foreskrive og diktere vedkommende Assistent, hvad han skal udføre, og for alt det Arbejde har han ikke Krav paa nogen som helst Erstatning. Jeg ved ogsaa, at der er nogle, der mene, at det er et rigtig godt Kødben, at være Rigsdagsmand, som saadan har man jo ogsaa 6 Kr. om Dagen, men jeg tror ikke, at der er nogen af dem, der opnaa at blive Rigsdagsmand, der har Følelsen af, at der er meget Kød paa det Ben, og jeg er bange for, at det samme vil blive Tilfældet med fremtidige Tiendekommissærer. Jeg har kun ønsket at gøre disse Bemærker, for at der ikke skal opstaa den vrang Fremstilling, at det er en storartet og god Forretning at være Tiendekommissær.

Jessen: Jeg vil begynde med at sige de ærede Forslagsstillere Tak for det foreliggende Forslag om Tiendeafløsning. Tienden er en af de uretfærdige Hartkornskatter, som i Tidens Løb er bleven paalagt Landbruget, og det endda kun det lille Hartkorn, idet Herremændene med deres store Indflydelse og Magt i Tidens Løb have tiltvunget sig Tiendefrihed. Denne Skat er bleven mere og mere uretfærdig som Følge af de mange forskellige Stationsbyer, der ere opstaaede rundt omkring i Landet, og hvor der nedsætter sig tiendefri Borgere. Derfor synes Ret og Billighed at tale for, at der sker en Forandring med Hensyn til Tiendeafgiften, og vi Landboere kunne i alt Fald ikke forstaa andet, end at det er en mærkelig Anskuelse, at kun Hartkornet og endda kun det lille Hartkorn skal bære Kirkerne. Man skulde synes, at Kirkerne ere til for hele Samfundet, og at derfor hele Samfundet skulde være med til at bære Byrderne, naar hele Samfundet er med at nyde Kirkens Goder.

Jeg maa meget beklage de højtærede Ministres Udtalelser om Forslaget ved 1ste Behandling, særlig den højtærede Landbrugsministers Udtalelse, da den højtærede Landbrugsminister jo ellers ofte har et meget velvilligt Øre over for Landbrugets Krav. Men naar den højtærede Minister udtalte, at i Tidens Løb er den Uret, der en Gang er sket, udjævnet ved Køb og Salg, kan jeg ikke forstaa en saadan Udtalelse fra den højtærede Ministers Side, thi man skulde synes, at ifølge dette Synspunkt maatte enhver Uret kunne blive Ret, naar den opnaar en vis Alder. Jeg kan

ikke se andet, end at, har Staten fra gammel Tid gjort noget, som maa siges at være en Uret, er det kun billigt, at der fra Statens Side bliver ydet nogen Erstatning ved Afløsningen. Med Hensyn til den ærede Finansministers Udtalelse om, at Døren vanskelig vil blive aabnet for slige Krav som det, der er stillet i nærværende Forslag, vil jeg sige, at jeg haaber, at Landbruget for Fremtiden vil blive ved at banke paa, og jeg vil ogsaa haabe, at Døren vil blive lukket op for det retfærdige Krav, som her stilles — om ikke af denne Regering, saa af den næste. Hermed skal jeg anbefale Forslaget paa det bedste.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Alberti): Lige over for det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (Wagner) skal jeg bemærke, at jeg forstaaer ikke, hvorledes man kan tale om, at det skal være lokkende, at man fra dette Tings Side gaar bort fra et ofte fremsat Krav, fordi man føler, at man ikke kan føre det igennem. Jeg forstaaer ikke, hvorfor det skulde gøre det særlig lokkende for det andet Ting at tage det foreliggende Forslag, og allermindst kan jeg forstaa, at det ærede Medlem i denne Relation kan kalde Lovforslaget for Lokkemad eller Madding, naar han ikke har andet til at begrunde det med end det, han har anført.

Lige over for det ærede Medlem for Skive (Dalsgaard) skal jeg villig indrømme, at han ikke i sine tidligere Udtalelser har brugt Ordet misunde. Ordet har han ikke brugt, men Meningen var, saaledes som jeg opfattede hans Foredrag, fuldstændig til Stede. Jeg beklager meget, hvis jeg har saaret det ærede Medlem med nogle spøgefulde Bemærkninger, men jeg hører nu, at det ærede Medlem ikke er oplagt til Spøg, og det forstaaer jeg saa godt efter den Stilling, i hvilken det Parti, hvoraf han er et fremragende Medlem, befinder sig her i Salen. Jeg beklager, at det ærede Medlem er i en saa traurig Sindsstemning, og jeg beklager det dobbelt, fordi jeg antager, at det er denne Traurighed, som man maa tilskrive, at det ærede Medlem under hele denne Forhandling ikke har sagt et eneste af de mange rosende Ord om Loven af 1894, som vi ellers, naar denne Sag har været debatteret, har været vant til at høre fra ham.

Lige over for det ærede Medlem for Assens (Berntsen) vil jeg sige, at det var ganske rigtig baade ham og det ærede Medlem for Skive, jeg sigtede til, da jeg havde Ordet første Gang i Dag, men